

SESSION 2003

Filière BCPST

LANGUE ETRANGÈRE II

Epreuve commune aux ENS de Paris et Cachan

Durée : 2 heures

Parmi les sujets de ce fascicule, chaque candidat doit traiter le sujet correspondant à la langue qu'il a choisie comme **deuxième** langue étrangère lors de son inscription.

Toute copie dans une langue qui ne correspondrait pas au choix de deuxième langue étrangère exprimé définitivement par le candidat dans son dossier d'inscription, sera considérée comme nulle.

Cette épreuve comporte une version (15 points) et éventuellement une question (5 points) dans la langue que le candidat a choisie **irréversiblement** au moment de son inscription.

L'usage d'un ou plusieurs dictionnaires bilingues ou unilingues est autorisé **uniquement** pour l'arabe, le chinois, le japonais, le grec ancien, le latin. Il est **interdit** pour les autres langues.

L'usage de toute calculatrice est interdit.

	Pages
Allemand.....	2
Anglais.....	3
Arabe.....	4
Chinois.....	5
Espagnol.....	6
Italien.....	7
Japonais.....	8
Portugais.....	9
Russe.....	10
Grec.....	11
Latin.....	12

Tournez la page S.V.P.

ALLEMAND

1. VERSION (15 points):

DIE GLOBALE TRINKWASSERKRISE

Auf dem Nachhaltigkeitsgipfel in Johannesburg steht die globale Süßwasserkrise im Mittelpunkt der Debatte. In fast allen Ländern Schwarzafrikas, aber auch in Asien und dem Mittleren Osten ist die Lage am prekärsten. 1,1 Milliarden Menschen haben keinen Zugang zu sauberem Trinkwasser und 2,4 Milliarden Menschen steht nicht genug Wasser zum Waschen zur Verfügung. Fünf Millionen sterben jährlich an Krankheiten, die Folge fehlenden oder verseuchten Trinkwassers sind.

Und die Zukunft sieht nicht minder düster aus: In den nächsten 20 Jahren soll der globale Wasserverbrauch um weitere 40 Prozent ansteigen. Fast drei Milliarden Menschen werden dann in Ländern mit zunehmender Bevölkerung und gravierendem Wassermangel leben. Instabilität und politische Spannungen könnten der Preis des wachsenden Durstes sein.

Zehn Jahre nach dem Umweltgipfel von Rio wird wiederum in Johannesburg der universelle Zugang zu sauberem Wasser gefordert. „Ohne sauberes Wasser kann Armut nicht bekämpft werden“, so UNO-Umweltchef Klaus Töpfer. Denn das Paradoxe: Es gibt ja genug Wasserressourcen auf der Erde. Doch nur vier Prozent werden tatsächlich genutzt. Es geht also um ein technisches, aber auch um ein Managementproblem.

Nach Philip BETHGE, Der Spiegel Nr.35, 26.8.2002

* nachhaltig: andauernd

2. QUESTION (5 points):
(100 mots minimum)

1992 Umweltgipfel von Rio, 2002 Nachhaltigkeitsgipfel von Johannesburg...
Inwiefern sind Ihrer Meinung nach all diese Gipfeltreffen heute so nötig?

ANGLAIS

I. VERSION (15 points)

In this season of over-crowded department stores, it is instructive to consider the plight of the Pacific salmon. As the fish struggle upstream to spawn, their levels of cortisol⁽¹⁾, a potent stress hormone, surge, providing energy to fight the current. But the hormone also leads the salmon to stop eating. Their immune systems break down. After laying their eggs, they die of exhaustion and infection. Salmon are programmed to die, their systems propelled into overdrive by evolutionary design.

Humans, on the other hand, are usually subject to stresses of their own making, yet they also suffer consequences when the body's biological mechanisms for handling stress go awry. Researchers have known for many decades that stress takes a toll on the body, but only relatively recently have the profound effects of psychological stress on health been widely acknowledged. In the past decade, researchers have convincingly demonstrated that psychological stress can increase vulnerability to disease and have begun to understand how it might occur.

Central to this new understanding is a novel conception of stress, developed by McEwen, of the Rockefeller University at Manhattan. According to his model, it is not stress per se⁽²⁾ that is harmful. Rather, the problems associated with stress result from a complicated interaction between the demands of the outside world and the body's capacity to manage potential threats.../...

Doctors sometimes dismiss stress-related complaints as "all in the patient's head". The brain, specifically the amygdala, detects the first signs of danger while other brain areas decide how to respond and remember when and where the danger occurred, increasing the chances of avoiding it next time. So, it is not surprising that sustained stress and the resulting overproduction of cortisol can have chilling effects on the hippocampus, a horseshoe-shaped brain structure intimately involved in memory formation.

Adapted from The International Herald Tribune, December 19, 2002.

⁽¹⁾ cortisol: hydrocortisone.

⁽²⁾ per se: in itself.

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

How can "the demands of the outside world" account for the record-high levels of stress in today's society?

Tournez la page S.V.P.

ARABE

I. VERSION (15 points)

الهجرة

يقال إنّ الانتقال من حياة البداوة إلى حياة الحضارة علامة على ما سُمِّي لاحقاً بالمدنيّة أمّا الذين ظلّوا على قيد الحياة خارج المدن فسرعان ما جرى تصنيفهم على أنّهم غير متمدّنين. لكن هذه قصّة أخرى...
خلال القرن والنصف القرن الأخيرين شهد العالم تحوّلاً لعلّه على القدر ذاته من الأهميّة فأوّل مرّة في عصرنا الحاضر يجري اقتلاع هذا المقدار من البشر. إنّ الهجرة- الاضطرارية أو الاختيارية- عبر الحدود القومية أو من الريف إلى المدينة ، هي التجربة الأساسيّة لعصرنا . أمّا أن يحتاج التصنيع الرأسمالي إلى إجلاء البشر على نطاق لا مثيل له من قبل ، وبواسطة طراز جديد من العنف ، أمر أنبأنا به تجارة الرقيق في القرن السادس عشر . ثمّ كانت الجبهة الغربيّة خلال الحرب العالميّة الأولى ، بجيوشها المحتشدة من المجنّدين إجبارياً بمثابة التأكيد اللاحق على الممارسة إيّاها ، ممارسة تمزيق وتجميع وإجلاء وتحشيد البشر في "مناطق عازلة" . وإذا معسكرات الاعتقال التي عرفتها كافة أرجاء العالم لاحقاً تتّبع منطق الممارسة المستمرّة إيّاها .

فواز طرابلسي
مجلة الكرمل، العدد ٢٦

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

١- ماذا يمكننا أن نقول عن الهجرة في عصرنا الحالي ؟

CHINOIS

I. VERSION (15 points)

幻想与成才

● 葛红兵

我做过小学教师，也做过中学教师，但是，我不是作为一个有中学教学经验的人来这里演讲的。我现在是大学里的文学教授，我来这里演讲，是因为我在大学里，接触很多大学生，在我看来，他们是不健全的，尤其是在思想和感情上，根子在哪里呢？在中学、在小学。我想来看看中学里的朋友，和中学里的朋友说几句知心话。

我写科幻小说，也是出于这个目的——和更年轻的朋友说话的目的。

我为什么要写科幻小说呢？有的人说，你这么年轻，已经做了教授了，还写什么小说呢？我是为人工作，不是为职位工作，幻想是个载体，通过幻想，我可以和你们这样的青年人交流，它可以让我跨越年龄。

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

你喜歡看幻想小說嗎？

Tournez la page S.V.P.

ESPAGNOL

I. VERSION (15 points)

Al oeste de Almería

La última película de Álex de la Iglesia ha recuperado para las pantallas de cine unos escenarios bien conocidos por los espectadores : un destartalado pueblo del Oeste americano en medio del desierto almeriense de Tabernas; una iglesia y un pueblo mexicano; un fuerte yanqui. En ellos se rodaron durante la década de los 60 y los 70 más de 500 películas. Sólo unas pocas se han salvado del olvido, y de ellas, apenas media docena soportan un segundo visionado. Eran producciones italianas que, con poco presupuesto y muchos tiros, siempre en la misma calle pero vista desde otra perspectiva, ofrecían el equivalente cinematográfico a las novelas de Marcial Lafuente Estefanía. Con no pocas intenciones peyorativas se denominó a este género *spaghetti western*.

[...]

En la película de Álex de la Iglesia, el personaje interpretado por Sancho Gracia presume de haber conocido a Clint Eastwood, y del trato de amigo que éste le ofrecía. Algunos almerienses pueden confirmar que eso no es una fantasía. Hubo quien hizo buenas migas con las estrellas, y no sólo los que trabajaban en las películas. [...]

Aunque muchos insisten en que puede resurgir, el *western* es un género que no parece destinado a triunfar en la era de la tecnología y la cibernética - aunque sus tramas y personajes se adapten a ambientes futuristas.

d'après *Cambio 16*, 25 noviembre 2002

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

Desde su punto de vista, ¿qué es lo que puede explicar la popularidad internacional del *western*, durante varias décadas?

ITALIEN

I. VERSION (15 points)

LA FACCIA? MEGLIO PERDERLA CHE CLONARLA

Se perdi la faccia, per qualsiasi motivo, potrai sostituirla con una usata, riciclata da un donatore generoso e sfortunato, come si fa con i regali di Natale. Ce lo promettono due chirurghi plastici inglesi, secondo quanto abbiamo appreso nei giorni scorsi dai quotidiani. Ed eccoci qui a fantasticare sui connotati prêt-à-porter, sul viso di scambio, sulla legittima interfacciabilità.

Lasciamo perdere la disperazione vera di chi ha il volto devastato da malattie e incidenti, e sterziamo sui temi dell'identità e dell'apparenza. Una settimana fa, a Milano, alla presentazione di un libro, affollata da donne arcinote e assai ricostruite, balzava all'occhio l'omologazione facciale e fisica: un'adunata di cloni generati dal monopolio del gusto plastico-estetico. Sandro Penna scrisse: «Felice chi è diverso / essendo egli diverso, / ma guai a chi è diverso / essendo egli comune». Oggi la Weltanschauung è cambiata: si desiderano sembianze stereotipate, e anche sui comportamenti e le pratiche interiori la difformità pare interessare solo in termini di successo sociale o economico. Non si vuole altro, ma lo stesso e però di più, più degli altri.

Si mira alla diversità in termini puramente quantitativi: capita persino agli artisti, la cui prima preoccupazione è spesso commerciale, riassumibile in un «quanto vendi?». Situazione non dissimile da quella delle suddette signore, anche loro in affanno per qualcosa da smerciare, con quelle facce ormai artefatte, malcorrette, maldosate, mal interpretate. Per rimediare ai guasti irreversibili di certi ritocchi chirurgici non resterebbe, di fatto, che una radicale sostituzione della faccia.

Ognuno di noi ha elaborato un proprio sillabario o codice fisiognomico: le rughe anche se spianate, la smorfia della bocca, il disporsi dei lineamenti quando si ride, dovrebbero rivelarci la storia di una persona, il suo stile, le inibizioni. Michael Jackson, costretto in tribunale a togliersi la mascherina e mostrare il naso devastato dai troppi aggiustamenti, la protesi in plastica a penzoloni sotto gli occhi, è il paradigma dell'insicuro. E saremmo davvero dispiaciuti se qualche trapianto di faccia potesse imprimergli il naso francese, le labbra svizzere, la pelle nordica, gli occhi trasparenti che non ha. Come perdonargli la camera iperbarica, il cattivo gusto e le brutte canzoni, senza quei segni evidenti di fragilità, quelle stimmate da infelice sovvenzionatore di chirurghi plastici?

Camilla BARESANI, *Il Sole 24 Ore*, 1 dicembre 2002, p. 29.

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

Il testo indica qualche effetto perverso della clonazione e della chirurgia estetica. Precisare quali possono essere gli obbiettivi e i rischi della clonazione e della chirurgia estetica.

Tournez la page S.V.P.

JAPONAIS

I. VERSION (15 points)

「死んだ人の脳を取り出して、記憶が読み取れるようになるかもしれません」

S Fのような技術の可能性を語るのは、河西春郎（かわにしはるろう）教授。新しいことを学んだり、経験を記憶したりするとき、脳の中でいったい何が起きているのか。河西さんらはミクロの変化をつかまえようと、神経細胞の微細（びさい）構造を研究を進めている。

神経細胞から伸びた枝のような多くの突起（とっき）には、1000分の1ミリ以下の小さな「とげ」がたくさんある。先が丸く太くなっているものや、細くて長いものなど、とげの形はさまざま。

河西さんらは、先端がふくらんだ大きなとげの中では、神経伝達物質のグルタミン酸を受け止めるたんぱく質がたくさん働いていることを突き止めた。

とげは別の神経細胞とのつなぎ目で、情報の受け渡しをするいわば玄関。初めは狭かった玄関が大きくふくらみ、情報を受け取りやすい状態になるとみている。そのようなとげの変化パターンを見れば、記憶が読み取れるかもしれないと、河西さんは考える。ただし、一つの神経細胞についている膨大な数のとげを短時間に調べる方法はまだない。

いま注目されているのは、透明な体をくねらせる長さ1ミリほどの線虫（せんちゅう）で、959個の細胞からできている。このうち神経細胞は302個だが、ちゃんとした学習・記憶能力をもつ。1000億個もある人の脳の神経細胞は複雑で、研究者は解析の糸口さがしに苦労している。

D'après le journal *Asahi*, 25-09-2002

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

人の神経細胞から記憶が読み取れるようになる可能性と研究の困難についてまとめなさい。

PORTUGAIS

I. VERSION (15 points)

Considerações sobre a biodiversidade

Nossa compreensão do que é diversidade biológica mudou dramaticamente nas últimas décadas. Em meus tempos de estudante, a velha "árvore da vida" que ficava pendurada na sala de aula era formada apenas por dois troncos robustos, um das plantas, outro dos animais, com alguns organismos unicelulares na base. Não é mais assim. Agora, parece um arbusto baixo, e esparramado, as plantas e os animais reduzidos a dois raminhos que surgem no lado direito. A maior parte do restante é formada por microrganismos, muitos com apetite e metabolismo estranho, herdados das condições existentes nos primórdios da história da vida no planeta Terra.

É surpreendente descobrir quão ínfima é a parcela do conhecimento científico sobre a vida na Terra. Os cientistas não sabem dizer de forma conclusiva quantas espécies existem. O total pode ser de 10 milhões. Mas o número de espécies, em algumas avaliações, chegaria a 100 milhões. Desse total, só então descritas e reconhecidas pela ciência entre 1,5 milhão e 1,8 milhão de espécies. Isso nos leva a espetacular conclusão de que mais de 95% de todos os seres vivos ainda estão por ser descobertos.

Thomas Lovejoy, *Veja Especial*, dezembro 2002

II. QUESTION (5 points)

(100 mots minimum)

Comente os progressos feitos, e ainda por fazer, no domínio da biodiversidade.

Tournez la page S.V.P.

RUSSE

I. VERSION (15 points)

**Прямая линия с Президентом Российской Федерации В.В. Путиным
по первому каналу**

Е.АНДРЕЕВА: Секунду назад буквально пришел вопрос из Волгограда. «Я сам родом из Волгограда, - пишет пользователь Интернета, - Слышали, что его скоро снова переименуют в Сталинград.

В.В.ПУТИН: Я готов высказать свое собственное мнение по этому вопросу. Конечно же, в историю нашего Отечества, в историю мировую, войдет Сталинградская битва, как один из ярчайших эпизодов Второй мировой войны, которым мы все по праву гордимся. И, разумеется, возникает вопрос, почему, скажем, во Франции есть площадь имени Сталинграда, а у нас взяли и переименовали? Это вопрос, естественно, не к нам, не ко мне, так произошло. Я думаю, что если бы так случилось, то, конечно, возвращение имени Сталинграда сегодня, в нашей стране (мы же не Франция), породило бы какие-то подозрения в том, что мы возвращаемся к временам сталинизма. Я не уверен, что это пошло бы на пользу всем нам. Но, повторяю, в конечном итоге этот вопрос должен решить местный законодательный орган, по его представлению окончательно свое решение должен сказать Парламент страны и Государственная Дума. Но в чем я абсолютно не сомневаюсь, в чем я абсолютно уверен, так это в том, что мы все будем гордиться теми людьми, которые добыли нам эту победу под Сталинградом, так же, как теми, кто добыл победу под Ленинградом во время блокады Ленинграда, так же, как всеми теми, кто добыл нам победу в Великой Отечественной войне. Мы все перед ними в неоплатном долгу.

**Официальное интернет-представительство Президента России
president.kremlin.ru
19-12-2002**

II. QUESTION (5 points)
(100 mots minimum)

Что для вас представляет название Сталинград?

Athènes peut concilier la démocratie et la paix

“Οτι μὲν εἰρήνην ποιεῖσθαι δικαίαν ἄμεινόν ἐστιν ἢ πολεμεῖν, δοκεῖτέ μοι, ὧ Ἀθηναῖοι, πάντες γινώσκειν. “Οτι δὲ οἱ ῥήτορες τῷ μὲν ὀνόματι τῆς εἰρήνης συγχωροῦσι, τοῖς δ' ἔργοις ἀφ' ὧν ἂν ἡ εἰρήνη γένοιτο ἐναντιοῦνται, τοῦτο δὲ οὐ πάντες αἰσθάνεσθε. Λέγουσι γὰρ ὡς ἔστι δεινότατον τῷ δήμῳ, γενομένης εἰρήνης, ἡ νῦν οὖσα πολιτεία μὴ καταλυθῆ.

Εἰ μὲν οὖν μηδεπώποτε πρότερον ὁ δῆμος ὁ Ἀθηναίων εἰρήνην ἐποίησατο πρὸς Λακεδαιμονίους, εἰκότως ἂν ἐφοβούμεθα αὐτὸ διὰ τε τὴν ἀπειρίαν τοῦ ἔργου διὰ τε τὴν ἐκείνων ἀπιστίαν· ὅπου δὲ πολλάκις ἤδη πρότερον εἰρήνην ἐποίησασθε δημοκρατούμενοι, πῶς οὐκ εἰκὸς ὑμᾶς πρῶτον ἐκεῖνα σκέψασθαι τὰ τότε γερόμενα; χρὴ γὰρ, ὧ Ἀθηναῖοι, τεκμηρίοις χρῆσθαι τοῖς πρότερον γενομένοις περὶ τῶν μελλόντων ἔσεσθαι.

ANDOCIDE

LATIN

Ce que doit être un bon professeur.

Ipse nec habeat uitia nec ferat. Non austeritas eius tristis, non dissoluta sit comitas, ne inde odium, hinc contemptus oriatur. Plurimus ei de honesto ac bono sermo sit : nam quo saepius monuerit, hoc rarius castigabit ; minime iracundus, nec tamen eorum quae emendanda erunt dissimulator, simplex in docendo, patiens laboris, adsiduus potius quam immodicus. Interrogantibus libenter respondeat, non interrogantes percontetur ultro. In laudandis discipulorum dictionibus nec malignus nec effusus, quia res altera taedium laboris, altera securitatem parit. In emendando quae corrigenda erunt non acerbus minimeque contumeliosus ; nam id quidem multos a proposito studendi fugat, quod quidam sic obiurgant quasi oderint. Ipse aliquid, immo multa cotidie dicat quae secum auditores referant. Licet enim satis exemplorum ad imitandum ex lectione suppeditet, tamen uiua illa, ut dicitur, uox alit plenius, praecipueque praeceptoris quem discipuli, si modo recte sunt instituti, et amant et uerentur. Vix autem dici potest quanto libentius imitemur eos quibus fauemus.

QUINTILIEN.